

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Et Svffraganeis Terraconensis Ecclesiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ABBATI ET CONVENTUI
sancti Vedasti Atrebatensis.

Epist. 194.
De libertate
ejusdem mo-
nasterij.

EX privilegio felicitis memorie Alexan-
dri Papæ prædecessoris nostri, quod
monasterio vestro concessit, & nos ad
exemplar ipsius duximus innovandum,
evidenter apparet monasterium ipsum
nullo medio ad Romanam Ecclesiam per-
tinere. Licet autem dilectus filius. Atre-
batensis Canonicus nuntius venerabilis
fratris nostri Atrebatensis Episcopi nuper
in nostra præsentia constitutus firmiter
asseruerit quòd tempore bonæ memorie
Urbani Papæ prædecessoris nostri super
hoc inter ipsius Episcopi & tuum, fili Ab-
bas, prædecessores extitit litigatum, quia
tamen privilegium libertatis apparet, &
de ipsius Episcopi jure non constat, ei-
dem Episcopo per nostras litteras duxi-
mus inhibendum ne contra tenorem ip-
sius privilegij vos tam in personis quàm
rebus ad ipsam monasterium pertinenti-
bus molestare præsumat, sed si idem Epif-
copus de jure confidit, causam suam or-
dine judiciario prosequatur. Alioquin sen-
tentiam, si sententia dici debet, quam in
vos Episcopus ipse proferret, decernimus
non servandam, tamquam à non suo ju-
dice promulgatam. Datum Laterani xvi.
Kal. Ianuarij, pontificatus nostri anno un-
decimo.

PRIORI ET FRATRIBVS
Andrensibus.

Epist. 195.
Vt rehabere
valeant posses-
siones pignori
obligatas.
Vide in 9. Spi-
ritus Duch-
vianus pag. 181.

EX parte vestra fuit propositum co-
ram nobis quòd nonnulla ad feu-
dum vestri monasterij pertinentia obliga-
ta potentibus ab infeodatis in pignus, fa-
cta sunt, non quidem de jure, sed tan-
tùm de facto, ab eodem monasterio usu-
ris excrecentibus aliena. Vnde nobis hu-
militer supplicastis ut terras, redditus,
& alia quæ prædicto modo ad monaste-
rium vestrum spectant, vobis, ne omni-
no alienari contingant, in pignus recipere
de nostra permissione liceret, ita vide-
licet quòd recepti fructus vobis compu-
tari non debeant pro usuris. Volentes au-
tem monasterij vestri indemnitatibus pa-
terna sollicitudine præcavere, annuimus
postulatis. Nulli ergo omnino hominum
liceat hanc paginam nostræ permissionis
infringere, vel ei ausu temerario contrai-
re. Si quis autem hoc attentare præsum-
serit &c. usque in finem. Datum Laterani
xiiii. Kal. Ianuarij, pontificatus nostri
anno undecimo.

ARCHIEPISCOPO ET SVFFRA-
ganeis Terraconensis Ecclesie.

Eius exemplo qui non est Deus dissen-
sionis, sed pacis, volens omnes ho-
mines salvos fieri & ad agnitionem verita-
tis venire, venientes ad apostolicam se-
dem dilectos filios Durandum de Osca &
focios ejus paterna benignitate suscepimus,
& ea quæ nobis tam pro se quàm pro fra-
tribus suis exponere curaverunt pleno
cepimus intellectu. Ex iis ergo quæ nobis
de articulis fidei & sacramentis Ecclesie
diligenter examinati dixerunt cognovi-
mus eos fidem sapere orthodoxam & ca-
tholicam altruere veritatem. Ad majorem
tamen expressionem appositis evangelis,
& scripto confessionis eorum imposito su-
per illa, recepimus ab eis hujusmodi jura-
mentum. Ego, inquit, Durandus de Osca
inter manus tuas consecratus, summe Ponti-
fex Domine Innocenti, Deum invoco testem
in animam meam quòd ita simpliciter & ve-
raciter credo sicut in hoc scripto per omnia con-
tinetur, & contrarium nunquam credam, sed
contrarium credentibus pro posse resistam. Ti-
bi verò tamquam beati Petri Apostoli succes-
sori & Archiepiscopi & Episcopis aliisque
Prælati in quorum diocesis vel parochia
commemorabor obedientiam & reverentiam ex-
hibebo tam debitam quàm devotam. Scrip-
tum autem confessionis est tale. PATEAT
OMNIBVS fidelibus quòd ego Duran-
dus de Osca & I. & E. & B. & omnes fra-
tres nostri corde credimus, fide intelli-
gimus, ore confitemur, & simplicibus ver-
bis affirmamus patrem & filium & spiritum
sanctum tres personas esse, unum Deum,
totamque trinitatem coessentialem & con-
substantialiam & coeternalem & omni-
potentem, & singulas quasque in trinitate
personas plenum Deum, sicut in Credo in
Deum, & in Credo in unum Deum, & in
Quicumque vult continetur. Patrem quo-
que & filium & spiritum sanctum unum
Deum, de quo nobis sermo, esse crea-
torem, factorem, gubernatorem, & dis-
positorem omnium corporalium & spiri-
tualium, visibilem & invisibilem, corde
credimus & ore confitemur. Novi & vete-
ris testamenti unum eundemque auctorem
credimus esse Deum, qui in trinitate, ut
dictum est, permanens de nihilo cuncta
creavit, Iohannemque Baptistam ab ipso
missum esse sanctum & justum & in utero
matris suæ spiritu sancto repletum. Incar-
nationem divinitatis non in patre nec in
spiritu sancto factam, sed in filio tantum,

Epist. 196.
De negotio
Durandi de
Osca & focio-
rum episc.
Vide lib. 11.
epist. 17. 44
& seq. lib. 11.
epist. 77. 78

corde credimus & ore confitemur, ut qui
 erat in divinitate Dei patris filius, Deus
 verus ex patre, esset in humanitate ho-
 minis filius, homo verus ex matre, ve-
 ram carnem habens ex visceribus ma-
 tris & animam humanam rationabilem,
 simul utriusque naturæ, id est, Deus &
 homo, una persona, unus filius, unus
 Christus, unus Deus cum patre & spiritu
 sancto, omnium auctor & rector, natus
 ex virgine Maria vera carnis nativitate,
 manducavit & bibit, dormivit, & fatiga-
 tus ex itinere quievit, passus vera carnis
 suæ passione, mortuus vera corporis sui
 morte, & resurrexit vera carnis suæ resur-
 rectione & vera animæ ad corpus resump-
 tionem; in qua postquam manducavit &
 bibit, ascendit in cælum, sedet ad dex-
 teram patris, & in eadem venturus est ju-
 dicare vivos & mortuos. Corde credimus
 & ore confitemur unam Ecclesiam, non
 hereticorum, sed sanctam Romanam ca-
 tholicam & apostolicam, extra quam ne-
 minem salvari credimus. Sacramenta quo-
 que quæ in ea celebrantur inestimabili at-
 que invisibili virtute spiritus sancti coope-
 rante, licet à peccatore sacerdote minis-
 trentur, dum Ecclesia eum recipit, in
 nullo reprobamus, nec ecclesiasticis offi-
 ciis vel benedictionibus ab eo celebratis
 detrahimus, sed benivolo animo tamquam
 à justissimo amplectimur; quia non nocet
 malitia Episcopi vel Presbyteri neque ad
 baptismum infantis, neque ad eucharis-
 tiam consecrandam, nec ad cetera eccle-
 siastica officia subditis celebrata. Appro-
 bamus ergo baptismum infantium; qui si
 defuncti fuerint post baptismum ante-
 quam peccata committant, fatemur eos
 salvari & credimus; & in baptisate om-
 nia peccata, tam illud originale pecca-
 tum contractum, quam illa quæ volun-
 tati commissa sunt, dimitti credimus.
 Confirmationem ab Episcopo factam, id
 est, impositionem manuum, sanctam &
 venerandè accipiendam esse censemus.
 * Sacrificium, id est, panem & vinum,
 post consecrationem esse verum corpus
 & verum sanguinem Domini nostri Iesu
 Christi firmiter & indubitanter corde pu-
 ro credimus & simpliciter verbis fide-
 libus affirmamus, in quo nihil à bono ma-
 jus, nec à malo minus perfici credimus
 sacerdote, quia non in merito consecran-
 tis, sed in verbo efficitur creatoris & in
 virtute spiritus sancti. Vnde firmiter cre-
 dimus & confitemur quòd quatumcunque
 quilibet honestus religiosus sanctus & pru-

dens sit, non potest nec debet eucharis-
 tiam consecrare nec altaris sacrificium
 conficere nisi sit Presbyter à visibili &
 tangibili Episcopo regulariter ordinatus.
 Ad quod officium tria sunt, ut credimus,
 necessaria, scilicet certa persona, idem
 Presbyter ab Episcopo, ut prædiximus,
 ad illud propriè officium constitutus, &
 illa solemnia verba quæ à sanctis patribus
 in canone sunt expressa, & fidelis intentio
 proferentis. Ideo firmiter credimus & fa-
 temur quòd quicumque sine præcedenti
 ordinatione episcopali, ut prædiximus,
 credit & contendit se posse sacrificium eu-
 charistiae facere, hæreticus est & perdi-
 tionis Chære & suorum complicum est
 particeps atque confors & ab omni sancta
 Romana Ecclesia segregandus. Peccato-
 ribus verè poenitentibus veniam concedi
 à Deo credimus, & eis libentissimè com-
 municamus. Unionem infirmorum cum
 oleo consecrato veneramus. Conjugia
 carnalia esse contrahenda secundum Apo-
 stolium non negamus, ordinariè verò con-
 tracta disjungere omnino prohibemus.
 Hominem quoque cum sua conjuge sal-
 vari credimus & fatemur; nec etiam se-
 cunda vel ulteriora matrimonia condem-
 namus. Carnium perceptionem minimè
 culpamus. Non condemnamus juramen-
 tum, immo credimus puro corde quòd
 cum veritate & iudicio & iustitia licitum
 sit jurare. [* De potestate seculari asse-
 rimus quòd sine peccato mortali potest
 iudicium sanguinis exercere, dummodo
 ad inferendam vindictam, non odio, sed
 iudicio, non incautè sed consultè proce-
 dat.] Prædicationem necessariam valde &
 laudabilem esse credimus; tamen ex aucto-
 ritate vel licentia summi Pontificis vel Pre-
 latorum permissione illam credimus exer-
 cendam. In omnibus verò locis ubi mani-
 festi hæretici manent, & Deum & fidem
 sanctæ Romanæ Ecclesiæ abdicant & blas-
 phemant, credimus quòd disputando &
 exhortando modis omnibus secundum
 Deum debeamus illos confundere & eis
 verbo dominico, veluti Christi & Eccle-
 siæ adversariis, fronte usque ad mortem
 libera contraire. Ordines verò ecclesiasti-
 cos & omne quod in sancta Romana Ec-
 clesia sanctum legitur aut canitur humiliter
 collaudamus & fideliter veneramus.
 Diabolum, non per conditionem, sed
 per arbitrium, malum esse factum credi-
 mus. Corde credimus & ore confitemur
 hujus carnis quam gestamus & non alte-
 rius resurrectionem. Iudicium quoque per

* Hac addita
 sunt ex libro
 19.

Epist. 196.
 de negotio
 urandi de
 sca & locis
 am ejus.
 de lib. 11.
 17. 48
 leq. lib. 11.
 77. 78

„ Iesum Christum esse futurum, & singulos
 „ pro iis quæ in hac carne gesserunt receptu-
 „ ros vel penas vel præmia firmiter credimus
 „ & affirmamus. Eleemosynas, sacrificium,
 „ ceteraque beneficia fidelibus posse prodes-
 „ se defunctis credimus. Remanentes in secu-
 „ lo & sua possidentes eleemosynas & cetera
 „ ex rebus suis agentes, præcepta Domini
 „ servantes salvari fatemur & credimus. De-
 „ cimas, primitias & oblationes ex præcep-
 „ to Domini credimus Clericis perfolven-
 „ das.] Quia verò non solum fides recta,
 „ sed bona etiam operatio exigitur ad salu-
 „ tem, quoniam sicut sine fide impossibile
 „ est placere Deo, ita fides sine operibus
 „ mortua est, propositum quoque conver-
 „ sationis eorum præsentis pagina duximus
 „ annotandum; cuius tenor est talis. AD
 „ HONOREM Dei & ejus Ecclesiæ catho-
 „ licæ, & ad salutem animarum nostrarum,
 „ fidem catholicam per omnia & in omnibus
 „ integram & inviolatam corde credere &
 „ ore proposuimus confiteri sub magisterio
 „ & regimine Romani Pontificis permanen-
 „ do. Seculo abrenuntiavimus, & quæ ha-
 „ bebamus, velut à Domino consultum est,
 „ pauperibus erogavimus, & pauperes esse
 „ decrevimus; ita quòd de crastino sollici-
 „ ti esse non curamus, nec aurum nec ar-
 „ gentum vel aliquid tale præter victum
 „ & vestitum cotidianum à quoquam ac-
 „ cepturi sumus. Consilia evangelica velut
 „ præcepta servare proposuimus, orationi
 „ juxta horas canonicas septies insistentes,
 „ dicendo quindecies *Pater noster*, insuper
 „ *Credo in Deum*, & *Miserere mei Deus*, &
 „ orationes alias. Cum autem ex magna par-
 „ te Clerici simus & penè omnes litterati,
 „ lectioni, exhortationi, doctrinæ, & dispu-
 „ tationi contra omnes errorum sectas de-
 „ crevimus desudare. Disputationes tamen
 „ à doctioribus fratribus in fide catho-
 „ licæ comprobatis & instructis in lege Do-
 „ mini dispensentur, ut adversarij catholi-
 „ cæ & apostolicæ fidei confundantur. Per
 „ honestiores autem & instructiores in lege
 „ Domini & in sanctorum patrum sententiis
 „ verbum Domini censuimus proponendum
 „ * in schola nostra fratribus & amicis, cum
 „ prælatorum verò licentia & veneratione
 „ debita, per idoneos & instructos in sacra
 „ pagina fratres, qui potentes sint in sana
 „ doctrina arguere gentem errantem & ad
 „ fidem modis omnibus trahere & in gre-
 „ mio sanctæ Romanæ Ecclesiæ revocare.
 „ Virginitatem & castimoniam continuam
 „ inviolabiliter conservando, duas quadra-
 „ gelimas & jeunia secundum ecclesiasticam

* In libro 13,
 legitur: pro-
 ponendum
 fratribus &
 amicis, cum
 Prælatorum
 conscientia &
 assensu; ita
 quòd ab eis
 propter hoc
 nec Ecclesiæ
 rum frequen-
 tatio nec Cle-

regulam instituta annis singulis facere pro-
 poluimus. Religiosum & modestum habi-
 tum ferre decrevimus, qualem consuevi-
 mus deportare, calciamentis desuper aper-
 tis ita speciali signo compositis & variatis
 ut apertè & lucidè cognoscatur nos esse,
 sicut corde, sic & corpore, à Lugdunen-
 sibus & nunc & in perpetuum segregatos,
 nisi reconcilientur catholicæ unitati. Ec-
 clesiastica sacramenta suscipimus ab Epis-
 copis & sacerdotibus in quorum diocesi-
 bus vel parrochiis commorabimur, & eis
 obedientiam & reverentiam debitam im-
 pendemus. Si qui verò secularium in no-
 stro voluerint consilio permanere, consu-
 limus ut exceptis idoneis ad exhortandum
 & contra hæreticos disputandum, ceteri in
 domibus religiosè & ordinatè vivendo
 permaneant, res suas in justitia & miseri-
 cordia dispensando, manibus laborando,
 decimas, primitias, & oblationes Ecclesiæ
 debitas perfolvendo.] Nos igitur habito
 fratrum nostrorum consilio per apostoli-
 ca vobis scripta mandamus quatenus re-
 cepto à ceteris fratribus simili juramento,
 reconciliatis eos ecclesiasticæ unitati, &
 denuntiatis ipsos verè catholicos ac rectè
 fideles, in præscriptis & aliis eos secun-
 dum Deum ab omni scandalo & infamia
 servantes immunes, & in litteris testimo-
 nialibus & aliis adminiculis ipsos propter
 Deum misericorditer adjuvetis. Datum
 Laterani xv. Kal. Januarij, pontificatus
 nostri anno undecimo.

DVRANDO DE OSCA
 ejusque fratribus, qui pauperes catholici
 nancupantur, in fide catholica permanen-
 tibus.

NE quis de cetero conversationis ve-
 stræ propositum calumniatur injus-
 tè, maximè circa illos qui secundum
 formam quam in aliis litteris nostris ex-
 pressimus reconciliati fuerint ecclesiasti-
 cæ unitati, nos illud auctoritatis nostræ
 munimine approbando, præsentis pagina
 duximus annotandum. Quod quidem est
 tale. AD HONOREM Dei & ejus Ec-
 clesiæ catholicæ & ad salutem animarum
 nostrarum &c. ut in alia usque perfolven-
 do. Datum Laterani &c. ut in alia.

DVRANDO DE OSCA ET
 ejus fratribus in fide catholica
 permanentibus.

Postulasti à nobis ut iis qui rema-
 nentes in seculo ad honorem Dei &
 salutem animarum suarum in vestro pro-
 ponunt

Epist. 117
Super ceteris

Epist. 118
Ne concurreat
ad bellum pro-
cedere contra
Christianos